

Καθώς η Ευρώπη καλείται να λύσει τον γρίφο για τον εφοδιασμό της με Φυσικό Αέριο (ΦΑ) σε σχέση με τον Ρωσο-ουκρανικό πόλεμο, η Κύπρος χάνει από τα χέρια της άλλη μια χρυσή ευκαιρία που της άνοιξε το παγκόσμιο σκηνικό. Η ανικανότητα, των τελευταίων 20 χρόνων, εκμετάλλευσης των κοιτασμάτων Φυσικού Αερίου που εντοπίσθηκαν στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) της Κύπρου, είτε με συνεταιρισμούς με γειτονικές χώρες είτε με αυτόνομη εμπορευματοποίηση, μας αφήνουν απλούς θεατές στα τε-

Του Ντίνου Νικολαΐδη*

κταινόμενα, που υπό άλλες συνθήκες θα μας όριζαν ως ενεργειακούς πρωταγωνιστές. Την ίδια ώρα η Κυπριακή Δημοκρατία συνεχίζει να είναι και ένας από τους πλέον ουραγούς παίκτες στην Ευρώπη ως προς τη γενική ενεργειακή πολιτική της και στην προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

Το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ), θέτοντας τον τομέα της Ενεργειακής Πολιτικής της Κύπρου ως ένα εκ των βασικότερων πυλώνων της στρατηγικής του για την τριετία 2020-2023, εκπόνησε ειδική επιστημονική μελέτη από ομάδα εργασίας που απάρτιζαν μέλη του που ειδικεύονται στο θέμα. Τα αποτελέσματα της μελέτης ανέδειξαν ότι ο βραδύς ρυθμός υλοποίησης των έργων ΑΠΕ οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στα θεσμικά, τεχνικά και διοικητικά προβλήματα που συνεχίζουν να παρεμβάλλουν σοβαρά εμπόδια στην ταχύρρυθμη ανάπτυξη των ΑΠΕ, και ειδικότερα στις πολύπλοκες και χρονοβόρες διαδι-

Τα αποτελέσματα επιστημονικής μελέτης από ομάδα εργασίας του Επιμελητηρίου

Προτάσεις ΕΤΕΚ για την ενεργειακή πολιτική της Κύπρου

κασίες αδειοδότησης.

Όπως κατέδειξε η έρευνα του ΕΤΕΚ, παρόλο που οι εκάστοτε κυβερνήσεις δεσμεύονταν να εκπληρώσουν φιλόδοξους στόχους σχετικά με την ενέργεια γενικότερα (π.χ. χρήση ΦΑ μέχρι το 2009, 13% χρήση ΑΠΕ το 2020 κ.ο.κ) λόγω διάφορων πιέσεων (πολιτικών ή μη) γίνονται εκπώσεις με την πρόφαση ότι οι αποκλίσεις είναι μικρές και θα επιτευχθούν εν τέλει οι στόχοι. Στο παραπάνω όμως γίνεται αντιληπτό ότι οι στόχοι που τέθηκαν, οι οποίοι αποτελούν δέσμευση έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), δεν μπορούν να επιτευχθούν.

Η εφαρμογή μιας επιτυχημένης ενεργειακής πολιτικής είναι πολυδιάστατη και απαιτεί πάνω απ' όλα αναλυτική αποτύπωση της κατάστασης και ορθολογική στοχοθέτηση, ευλαβική προσήλωση στους στόχους και συνεπιτήρηση

των διαδικασιών που οδηγούν στην επίτευξη των στόχων. Ακολουθώντας την πολιτική που έχει συμφωνηθεί σε επίπεδο ΕΕ στα πλαίσια της υιοθέτησης του Εθνικού Σχεδίου Διακυβέρνησης για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣ-ΔΕΚ), της Πράσινης Συμφωνίας και των προηγούμενων στρατηγικών, η επίτευξη των στόχων του 2030 είναι ρεαλιστική αφού οι τεχνολογίες που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων μέχρι το 2030 είναι ήδη διαθέσιμες.

Οι ενεργειακά αποδοτικές τεχνολογίες έχουν, σε αρκετές περιπτώσεις, υψηλό αρχικό κόστος που αποτρέπει την αποδοχή τους από την αγορά. Απαιτείται λοιπόν διττή προσέγγιση: αφενός, ενίσχυση της έρευνας και καινοτομίας για τη μείωση του κόστους και την αύξηση της απόδοσης και, αφετέρου παροχή μέτρων ενίσχυσης για τη δημιουργία επι-

χειρηματικών ευκαιριών, την τόνωση της ανάπτυξης της αγοράς και την αντιμετώπιση των μη τεχνολογικών φραγμών που αποθαρρύνουν την καινοτομία και την εξάπλωση αποτελεσματικών τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στην αγορά.

Στη διαμόρφωση της στρατηγικής για το ενεργειακό μέλλον της Κύπρου θα πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη τις υποχρεώσεις μας που απορρέουν από το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Σχέδιο Ενεργειακών Τεχνολογιών (Σχέδιο SET). Ειδικότερα θα πρέπει να μετατρέψουμε τις εθνικές υποχρεώσεις σε εθνικούς στόχους με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων: «Τα κράτη μέλη πρέπει να αναλάβουν το μερίδιο που τους αναλογεί για να επιτευχθούν οι στόχοι του 55% που συμφωνήθηκαν για το 2030 και να εντάξουν τα ενεργ-

ειακά τους συστήματα σε πορεία για την απαλλαγή από τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μέχρι το 2050.

Οι δράσεις των κρατών μελών πρέπει να αποσκοπούν στην αύξηση των επενδύσεων, να στέλνουν σαφή μηνύματα στην αγορά να μειώσει τους κινδύνους και να ωθούν τη βιομηχανία να αναπτύξει περισσότερο αιεφόρες τεχνολογίες. Τα φορολογικά κίνητρα και τα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα, όπως λόγου χάρη το ταμείο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για την ενίσχυση της ερευνητικής βάσης, την κλιμάκωση της ικανότητας καινοτομίας, την προώθηση της αριστείας και την αύξηση των ανθρωπίνων πόρων που διαθέτει ο τομέας. Θετικά θα μπορούσαν επίσης να επιδράσουν η ενίσχυση της υλοποίησης, της παρακολούθησης και της ανασκόπησης των εθνικών προγραμμάτων και μέτρων, καθώς και η επιδίωξη καλύτερης συνοχής και η ευθυγράμμιση με άλλες προσπάθειες των κρατών μελών και της Κοινότητας».

Η έρευνα του ΕΤΕΚ συμπεραίνει ότι η κατάστροψη μιας μακροπρόθεσμης ενεργειακής πολιτικής η οποία είναι βασισμένη στο σύνθετο σενάριο το οποίο θεωρεί ότι κεντρικό ρόλο στο ενεργειακό ισοζύγιο έχουν τα συμβατικά καύσιμα και δεν συνυπολογίζει τις τεχνολογικές εξελίξεις, τις τάσεις και τα απανταχού μηνύματα τα οποία θεωρούν τις ΑΠΕ πρωταγωνιστή και όχι κομπάρσο κατά την μεθεπόμενη δεκαετία, ως επίσης και τις δράσεις για Εξοικονόμηση Ενέργειας, ΕΕΕ, είναι καταδικασμένη στην αποτυχία!

*Dipl.Ling, Msc Μηχανολόγος μηχανικός, Eur.Ling Μέλος Γενικού Συμβουλίου ΕΤΕΚ